

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ιστορία Οικονομικών Θεωριών
Νίκος Θεοχαράκης
2021

**Ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι σε ελευθέρως διαθέσιμα ψηφιακά
τεκμήρια συγγραφέων της οικονομικής σκέψης πριν τον
Adam Smith**

Συλλογή κειμένων προκλασικών στα αγγλικά, στο Arthur Eli Monroe (ed.), [*Early economic thought: selections from economic literature prior to Adam Smith*](#) (Cambridge, MA, Harvard UP, 1924)

Αρχαίοι Έλληνες

Ησίοδος (fl. 750 π.Χ.), [*Έργα και Ημέραι*](#) (στ. 11-20)

Αριστοφάνης (c. 446 – c. 386 π.Χ.), [*Βάτραχοι*](#) (στ. 718-737)

Πλάτων (427 – 347 π.Χ.), [*Πολιτεία*](#) [369b κ.ε.]

Ξενοφών (430 – 344 π.Χ.), [*Οικονομικός*](#), [*Πόροι ή περί προσόδων*](#), [*Κύρον παιδεία*](#)

Αριστοτέλης (384 – 322 π.Χ.), [*Πολιτικά*](#), [*Ηθικά Νικομάχεια*](#) (Βιβλίον Ε'), [*Οικονομικός*](#)

Ρωμαίοι αγρονόμοι

Για τους Ρωμαίους αγρονόμους Marcus Porcius **Cato** (234 – 149 π.Χ.), Marcus Terentius **Varro** (116 – 27 π.Χ.), Lucius Junius Moderatus **Columella** (4 – c. 70 μ.Χ.), Rutilius Taurus Aemilianus **Palladius** (5^{ος} αι. μ.Χ.), βλ. στα γαλλικά το [Les agronomes latins : Caton, Varron, Columelle, Palladius: avec la traduction en français / publiés sous la direction de M. Nisard](#), (1864). Στα αγγλικά βλ. Marcus Terentius Varro, [On Agriculture](#) και Marcus Porcius Cato, [On Agriculture](#) από τον ιστότοπο του [Bill Thayer](#) ο οποίος τα έχει και στο λατινικό πρωτότυπο. Για τα λατινικά κείμενα βλ. την ανθολογία [Scriptores rei rusticae veteres Latini Cato, Varro, Columella, Palladius. Quibus nunc accedit Vegetius de mulo-medicina et Gargilii Martialis fragmentum. Adiectae notae et lexicon rei rusticae curante I.M. Gesnero](#) (1735) ή γενικότερα το Internet Archive. [Gargilius Martialis, Quintus; Vegetius Renatus, Flavius; Cato, Marcus Porcius, 234-149 B.C; Columella, Lucius Junius Moderatus; Palladius, Rutilius Taurus Aemilianus; Varro, Marcus Terentius. Rerum rusticarum](#)

Θεολόγοι

Γρηγόριος Νύσσης (335 – 395), [Κατά των τοκιζόντων](#), (στήλη 433) (ελληνικά και λατινικά). Αγγλικά [“Against Those Who Practice Usury”](#)

Θωμάς Ακινάτης (1225 – 1274), Αγγλικά: *Summa Theologiae*, II.Π^{ae}, [Qu. 77](#), [Qu. 78](#), [Comments on Nicomachean Ethics](#) (Βιβλίο Ε, Λ. 8). Λατινικά: *Summa Theologiae*, II.Π^{ae}, Qu. 77, Qu. 78 ([Editio Leonina](#), Corpus Thomisticum [html](#)), *Sententia libri Ethicorum* (Liber 5, Lectio 8) ([Editio Leonina](#), Corpus Thomisticum [html](#)).

Nicole Oresme (c. 1320 – 1382), [Traictie de la première invention des monnoies](#), (λατινικά και γαλλικά, έκδοση 1864). Αγγλική μετάφραση [The De Moneta of Nicholas Oresme and English Mint Documents](#) (Charles Johnson επιμ., 1956).

Carolus Molinaeus (Charles Dumoulin) (1500 – 1566), [Tractatus Commerciorum Et Vsurarum, Redituumque Pecunia Constitutorum & monetarum](#) (1546, έκδοση 1558). Αγγλική μετάφραση αποσπασμάτων στο Monroe, [Early economic thought](#)

Marjorie Grice-Hutchinson, [The School of Salamanca](#), Oxford: Clarendon, 1952

[The School of Salamanca: A Digital Collection of Sources and a Dictionary of its Juridical-Political Language](#). Ιστότοπος αφιερωμένος στη Σχολή της Σαλαμάνκα με πολλά έργα, βιογραφίες και ερευνητικές εργασίες

Irina Chaplygina and André Lapidus. [“Economic thought in scholasticism”](#), G. Faccarello & H. Kurz (eds), *Handbook on the History of Economic Analysis*, Cheltenham (UK) / Northampton (USA): Routledge, vol. 2, pp. 20-42., 2016.

Μερκαντιστική περίοδος

Αγγλικά μερκαντιστικά κείμενα: [A Select Collection of Early English Tracts on Commerce from the Originals of Mun, Roberts, North, and Others, with a Preface and Index](#) (London: Printed for the Political Economy Club, 1856) [Ed. J.R. McCulloch].

Άγγλοι Bullionists

[?John Hales, ?William Stafford], [*A COMPENDIOUS or briefe examination of certayne ordinary complaints, of diuers of our country men in these our dayes: which although they are in some parts uniuert and friuolous, yet are they all by way of dialogues throughly debated and discussed. By W.S. Gentleman,*](#) (1581). Έκδοση Elizabeth Lamond ως [*A Discourse of the Common Weal of this Realm of England*](#) (1893).

Thomas Milles (c.1550-1627), [*The Customers Apology: that is to say, A generall Answer to Informers of all Sortes*](#) (1599), [*The Customers Replie, or Second Apologie: that is to say, An Aunswer to a confused Treatise of Publicke Commerce . . . in favour of the . . . Merchants Adventurers,*](#) (1604.). Για τους Merchant Adventurers βλ. [εδώ](#) και [εδώ](#).

Gerard de Malynes, (c.1586 – 1641), [*Saint George for England Allegorically Described,*](#) (1601), [*A Treatise on the Canker of England's Commonwealth,*](#) (1601), [*Consuetudo vel Lex Mercatoria or the Ancient Law- Merchant,*](#) (1622), [*The Maintenance of Free Trade,*](#) (1622).

Άγγλοι Παραδοσιακοί Μερκαντιλιστές

John Wheeler, (c.1553-1611), [*Treatise on Commerce,*](#) (1601).

Thomas Mun (1571 – 1641), [*A discourse of trade, from England vnto the East-Indies*](#) (1621), [*England's Treasure by Foreign Trade,*](#) (1664). (Αμφότερα και στον McCulloch)

Lewis Roberts (1596 – 1640), [*The Merchants Mappe of Commerce*](#) , (1638), [*The Treasure of Traffike,*](#) (1640) (και στον McCulloch)

[Edward Misselden] (1608 – 1654), [*Free Trade and the Means to Make Trade Flourish,*](#) (1622), [*Circle of Commerce*](#) (1623)

Henry Rice Vaughan, (1622–1695), [*Discourse on Coins and Coinage,*](#) (1675) [[Original 2nd edition](#)]

John Locke (1632 – 1704), [*Two Treatises of Government*](#) (1690) and [*Some Considerations of the Consequences of the Lowering of Interest, and Raising the Value of Money*](#) (1692) [[Original edition](#)], [*Further Considerations Concerning Raising the Value of Money,*](#) (1695), [[Original edition](#)], [*Short Observations on a Printed Paper,*](#) (1695), [[Original edition](#)]. [*The Works of John Locke in Nine Volumes,*](#) (London: Rivington, 1824, 12th ed.).

William Petyt (Philanglus) (1636-1707), [*Britannia languens, or, A discourse of trade,*](#) (1680) [[Original edition](#)]

«Ποσοτικοί» Άγγλοι Μερκαντιστές

Sir William Petty (1623 – 1687), [*A Treatise of Taxes and Contributions*](#) (1662), [*Political Arithmetick*](#) ([1676] 1690). Charles Henry Hull (ed.), [*The Economic Writings of Sir William Petty, together with The Observations upon Bills of Mortality, more probably by Captain John Graunt*](#), (Cambridge UP, 1899), 2 vols.

Gregory King (1648 – 1712), [*A scheme of the rates and duties granted to His Majesty upon marriages, births and burials and upon batchelors and widowers, for the term of five years, from May 1. 1695*](#) (1695), [*Natural and political observations and conclusions upon the state and condition of England*](#) (1696) στο George Chalmers, *An estimate of the comparative strength of Great-Britain* (1802).

Charles D'Avenant (1656 – 1714), [*An Essay on the Ways and Means of Supplying the War*](#) (1695). [2^η έκδ.], [*Essay on the East India Trade*](#) (1696), [*Discourses on the Public Revenue and on the Trade of England*](#) (1698). [Part II], [*Essay on the Probable Means of Making a People Gainers in the Balance of Trade*](#) (1699), *The Political and Commercial Works of that celebrated Writer Charles D'Avenant, LL.D.: Relating to the Trade and Revenue of England, The Plantation Trade, The East-India Trade, And African Trade; In Five Volumes* (1771) [vol. I](#), [vol. II](#), [vol. III](#), [vol. IV](#), [vol. V](#).

Bishop William Fleetwood (1656 – 1723), [*Chronicon preciosum: or, an account of English money, the price of corn, and other commodities, for the last six hundred years*](#) (1707). (1745 με Παράρτημα).

«Φιλελεύθεροι» Άγγλοι Μερκαντιστές

Samuel Fortrey (1622–1681), [*England's Interest and Improvement*](#), (1663). πρωτότυπο [Στο [McCulloch 1856](#)]

[Nicholas Barbon] (1623 – 1698), [*A Discourse of Trade*](#) (1690). *A Reprint of Economic Tracts*, ed. Jacob H. Hollander (Baltimore, 1905).

Roger Coke (c. 1625–1700), [*A discourse of trade in two parts: the first treats of the reason of the decay of the strength, wealth, and trade of England, the latter, of the growth and increase of the Dutch trade above the English*](#) (1670)

Sir Josiah Child (1630 – 1699), [*Brief Observations Concerning Trade and Interest on Money*](#) (1668), [*A Discourse about Trade Wherein the Reduction of Interest of Money to 4 l. per Centum, is Recommended*](#) (1690), [*A New Discourse of Trade*](#) (1693).

Sir Dudley North (1641 – 1691), [*Discourses Upon Trade*](#) (1691)

Isaac Gervaise (1680 – 1720), [*The System or Theory of the Trade of the World*](#), (1720), [έκδ. 1954].

Bernard Mandeville (1670 –1733), [*Fable of the Bees*](#) (1732) *The Fable of the Bees or Private Vices, Publick Benefits*, 2 vols. With a Commentary Critical, Historical, and Explanatory by F.B. Kaye (Indianapolis: Liberty Fund, 1988) Πρώτη έκδοση 1714.

Υστεροι Άγγλοι Μερκαντιλιστές

Sir James Steuart (1713 – 1780), *An Inquiry into the Principles of Political Oeconomy: Being an Essay on the Science of Domestic Policy in Free Nations*. [Vol. 1](#), [Vol. 2](#). (1767).

Γάλλοι Μερκαντιλιστές

Jean Bodin (1530 – 1596), [La Responce de Maistre Jean Bodin advocat en la cour au paradoxe de monsieur de Malestroit, touchant l'encherissement de toutes choses, & le moyen d'y remedier](#) στο *Les paradoxes du Seigneur de Malestroict, conseiller du Roy, & Maistre ordinaire de ses comptes, sur le faict des Monnoyes, presentez à sa majesté, au mois de Mars, M.D.LXVI : avec la responce de M. Jean Bodin ausdicts paradoxes* (1568). Επίσης στο Jean Yves Le Branchu (éd.), [Écrits notables sur la monnaie, XVIe siècle, de Copernic à Davanzati](#), (1934). Αγγλική μετάφραση στο Monroe, [Early economic thought](#).

Antoyne de Montchrétien, sieur de Vateville (1575 – 1621), [Traicté de l'oeconomie politique, dédié au Roy et à la Reyne mère du Roy](#), (1615) έκδοση Th. Funck-Brentano, (1889).

Jean-Baptiste Colbert (1619 – 1683), [Lettres, instructions et mémoires de Colbert, tome II, IIe partie : Industrie, Commerce](#) (1863) [éd. Pierre Clément]. Αγγλική μετάφραση σσ. 263, 268-71 ως [“Memorandum on Trade, 1664”](#)

Κείμενα για τον Colbert

[Testament politique de M. Jean Bapt. Colbert](#), 1694

[Vie de Jean-Baptiste Colbert](#) υπό Gatien de Courtilz de Sandras, 1696

[Eloge de Jean-Baptiste Colbert](#), από τον Jacques Necker, 1780

[Economic policy of Colbert](#), από τον A.J. Sargent 1899

Adam Smith για Colbert, [\(1\)](#), [\(2\)](#)

Γερμανοί και Αυστριακοί Καμεραλιστές

Veit Ludwig von Seckendorff (1626 – 1692), [Teutscher Fürsten-Stat](#) (1665), [Christen-Stat: In Drey Bücher abgetheilet](#) (1686).

Johann Joachim Becher (1635 – 1682), [Politische Discurs von den eigentlichen Ursachen des Auf- und Abnehmens der Städte, Länder und Republiken](#), (3^η έκδοση 1688, 1^η έκδ. 1668).

Philip Wilhelm von Hornick (1638 – 1712), [Oesterreich über alles, wann es nur will das ist wohlmeinender Fürschlag, wie mittelst einer wolbestellten Lands-Oeconomie die Kayserl](#), (1684). Αγγλική μετάφραση ως [“Austria Over All If She Only Will”](#) στο Monroe, (ed.) *Early Economic Thought*.

Johann Heinrich Gottlob von Justi (1717 – 1771), [System des Finanzwesens nach vernünftigen aus dem Endzweck der bürgerlichen Gesellschaften](#), (1766). Αγγλική μετάφραση ως [“Public Finance”](#) στο Monroe, (ed.) *Early Economic Thought*

Joseph von Sonnenfels (1733 – 1817) *Grundsätze der Policey, Handlung, und Finanz*, (1765-67), 8^η έκδοση [1819-22] [vol.1](#), [vol.2](#), [vol.3](#)

Σχολή Φυσικού Δικαίου

Hugo Grotius (1583 – 1645), *The rights of war and peace, in three books: wherein are explained, the law of nature and nations, and the principal points relating to government* (1738) με τα σχόλια του Jean Barbeyrac. Πρωτότυπη λατινική έκδοση το 1625, [Hugonis Grotii de Jure belli ac pacis libri tres, in quibus jus naturae et gentium, item juris publici praecipua explicantur](#) [Οι σύνδεσμοι παραπέμπουν στο Βιβλίο II, κεφάλαιο XII, μέρος xiv]

Samuel von Pufendorf (1632 – 1694), *Of the law of nature and nations: eight books* (1729) ([1703](#)), *De jure naturae et gentium; libri octo*, (1672) (Πρώτη έκδοση: Βιβλίο V, κεφάλαιο I), *On the duty of man and citizen according to natural law* (ed. James Tully, transl. Michael Silverthorne) (1991), *De officio hominis et civis juxta legem naturalem libri duo* (1673) (Πρώτη έκδοση: Βιβλίο I, κεφάλαιο XIV). Με τα σχόλια του [Gershom Carmichael](#) (1724).

Ανάμεσα στη Φυσιοκρατία και τον μερκαντιλισμό

Pierre Le Pesant de Boisguilbert (1646 – 1714), *Dissertation sur la nature des Richesses, de l'Argent et des Tributs : ou l'on découvre la fausse idée qui règne dans le Monde à l'égard de ces trois articles* στο *Le Détail de la France, sous le règne présent, seconde partie* (1707). Επίσης στο Eugène Daire (éd.), *Économistes financiers de 18e siècle : Vauban, Boisguillebert, Jean Law, Melon, Dutot* (1843). Για τον Boisguilbert Félix Cadet, *Pierre de Boisguilbert, précurseur des économistes, 1646-1714: sa vie, ses travaux, son influence* (1871), J. Édouard Horn, *L'économie politique avant les Physiocrates* (1867), Gust. Cohn, „Boisguillebert. Ein Beitrag zur Geschichte der Volkswirtschaftslehre“, *Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft*, 25, (1869).

Sébastien Le Prestre de Vauban (1633 – 1707), *Projet d'une Dixme Royale. Qui supprimant la Taille, les Aides, les Doüanes d'une Province à l'autre, les Décimes du Clergé, les Affaires extraordinaires, ...* (1707, έκδοση 1708). Επίσης στο Daire (éd.), *Économistes financiers de 18e siècle*. Βλ. επίσης Georges Michel & André Liesse, *Vauban économiste* (1891). Αγγλική μετάφραση: *A project for a royal tythe; or, general tax; which, by suppressing all the ancient funds and later projects for raising the publick revenues* (1708).

John Law (1671-1729), *Money and Trade Considered: With a proposal for supplying the nation with money. First published at Edinburgh 1705* (1750), *Œuvres de J. Law, : Contrôleur-général des Finances de France, sous le Régent ; contenant les principes sur le Numéraire, le Commerce, le Crédit et les Banques* (1790). Επίσης στο Eugène Daire (éd.), *Économistes financiers de 18e siècle : Vauban, Boisguillebert, Jean Law, Melon, Dutot* (1843)

Richard Cantillon (1680? – 1734), *Essai sur la Nature du Commerce en Générale* (1755) (γαλλικά-αγγλικά). *Πρώτη έκδοση* γαλλικά (1755). W. Stanley Jevons, “[Richard Cantillon and the Nationality of Political Economy](#)”, *Contemporary Review*, 39 (1881), Jan., pp. 61-80 [on [econlib](#)]. Friedrich A. Hayek, “[Richard Cantillon](#)”, 1931; translated for the *Journal of Libertarian Studies* (1985) [[econlib](#)].

Daniel Bernoulli (1700–1782), “[Specimen theoriae novae mensura sortis](#)”, *Commentarii Academiae Scientiarum Imperialis Petropolitanae*, Tomus V, (In Classe Mathematica), 1738, pp. 175-192 [Διάγραμμα](#). Αγγλική μετάφραση ως “[Exposition of a New Theory on the Measurement of Risk](#)”, *Econometrica*, Vol. 22, No. 1. (Jan., 1954), pp. 23-36.

Φυσιοκρατία

Συλλογή κειμένων:

Eugène Daire (éd.) : *Physiocrates : Quesnay, Dupont de Nemours, Mercier de la Rivière, L'abbé Baudeau, Le Trosne; avec une introduction sur la doctrine des Physiocrates, des commentaires et des notices historiques*, [première partie](#), [deuxième partie](#) (1846).

Επιμελητής Pierre Samuel DuPont de Nemours

[Physiocratie, ou Constitution naturelle du gouvernement le plus avantageux au genre humain. \[Vol. 1\]](#). Recueil publié par Du Pont, des Sociétés royales d'agriculture de Soissons & d'Orléans, & correspondant de la Société d'émulation de Londres (1767-1768).

[Physiocratie, ou Constitution naturelle du gouvernement le plus avantageux au genre humain. \[Vol. 2\]](#). Recueil publié par Du Pont, des Sociétés royales d'agriculture de Soissons & d'Orléans, & correspondant de la Société d'émulation de Londres (1767-1768). Discussions et développemens sur quelques-unes des notions de l'économie politique pour servir de seconde Partie au Recueil intitulé : Physiocratie

[Physiocratie, ou Constitution naturelle du gouvernement le plus avantageux au genre humain. \[Vol. 3\]](#). Discussions et développemens sur quelques-unes des notions de l'économie politique pour servir de suite au Recueil intitulé : Physiocratie, Tome III

[Physiocratie, ou Constitution naturelle du gouvernement le plus avantageux au genre humain. \[Vol. 4\]](#). Discussions et développemens sur quelques-unes des notions de l'économie politique pour servir de suite au Recueil intitulé : Physiocratie, Tome IV

[Physiocratie, ou Constitution naturelle du gouvernement le plus avantageux au genre humain. \[Vol. 5\]](#). Discussions et développemens sur quelques-unes des notions de l'économie politique pour servir de suite au Recueil intitulé : Physiocratie, Tome V

[Physiocratie, ou Constitution naturelle du gouvernement le plus avantageux au genre humain. \[Vol. 6\]](#). Discussions et développemens sur quelques-unes des notions de l'économie politique pour servir de suite au Recueil intitulé : Physiocratie, Tome VI

Μετάφραση στα αγγλικά του 1^{ου} κεφαλαίου του Quesnay από τον Francis Walker Gilmer στο [Sketches, Essays and Translations](#) 1828 στη σ. 175.

François Quesnay (1694 – 1774), [Tableau Oeconomique](#) (1758) [facsimile 3 εκδόσεων](#).

Auguste Oncken (ed.), [Euvres économiques et philosophiques de F. Quesnay, fondateur du système physiocratique, accompagnées des éloges et d'autres travaux biographiques sur Quesnay par différents auteurs](#), (1888). Άρθρα στην [Encyclopédie: Evidence \[Métaphysique \], Fermiers \[Economie politique \], Grains \[Economie politique \]](#) Texts in Gallica

Victor Riqueti, marquis de Mirabeau, (1715 – 1789), *L'ami des hommes, ou Traité de la population*. Partie 5, [Tableau Oeconomique avec ses Explications](#), Avignon, (1756-1760). [La philosophie rurale](#), με Quesnay, (1763), [Elemens de la philosophie rurale](#),

(1767), *Les économiques* (1769), [première partie](#), deuxième partie, [Leçons oeconomiques](#) (ως L.D.H), (1770)

Paul Pierre le Mercier de la Rivière (1720-1794), *L'ordre naturel et essentiel des sociétés politiques* (1767) [vol. 1](#), [vol. 2](#), [L'intérêt général de l'état : ou, La liberté du commerce des blés](#) (1770), [L'heureuse nation ou Relations du gouvernement des Féliciens](#), [L'heureuse nation ou Relations du gouvernement des féliciens, peuple souverainement libre, sous l'empire absolu de ses loix](#) (1792).

Guillaume François Le Trosne (1728-1780), [Mémoire sur les vagabonds et sur les mendiants](#), (1764), [Recueil de plusieurs morceaux économiques, principalement sur la concurrence des étrangers dans le transport de nos grains](#) (1768), [De l'Ordre social, ouvrage suivi d'un traité élémentaire sur la valeur, l'argent, la circulation, l'industrie et le commerce intérieur et extérieur](#) (1777), [De l'Intérêt social, par rapport à la valeur, à la circulation, à l'industrie et au commerce intérieur et extérieur, ouvrage élémentaire, dans lequel on discute quelques principes de M. l'abbé de Condillac, par M. Le Trosne](#) (1777), [De l'administration provinciale, et de la réforme de l'impôt](#), 1788 [vol 1](#) [vol 2](#) [Texts in gallica]

Abbé Nicolas Baudeau (1730-1792), [Exposition de la loi naturelle](#), (1767), [Première introduction à la philosophie économique, ou Analyse des états policés](#), (1767) [1910 έκδοση] έκδοση [1771](#) [wikisource], [Avis au peuple sur son premier besoin ou Petits traités économiques](#), (1768) [Pt 1](#), [Pt 2](#), [Pt 3](#), [Explication du tableau économique à madame de ***](#), (1776).

Pierre Samuel DuPont de Nemours (1739-1817), [De l'origine et des progrès d'une science nouvelle](#), (1768) Επίσης την [DuPont de Nemours page](#) στο <http://www.taieb.net> και στο Daire [vol. 1](#) σσ. 307κ.ε.

Περιοδικά υπό την διεύθυνση του DuPont
[Éphémérides du citoyen, ou Chronique de l'esprit national](#) (1765-1772)
[Journal de l'agriculture, du commerce et des finances](#) (1765-1766)

Anne Robert Jacques Turgot (1727 – 1781), [Réflexions sur la formation et la distribution des richesses](#) (1770). Αγγλική μετάφραση: [Reflections on the Formation and Distribution of Wealth](#), [The Turgot Collection: Writings, Speeches, and Letters of Anne Robert Jacques Turgot, Baron de Laune](#), Διαβάστε τη νέα μετάφραση του *Réflexions* καθώς και τα *Value and Money* (1769) και το *Decreeing the Suppression of Craft-Guilds* (1776). Τα άπαντα του Turgot στα γαλλικά υπάρχουν στο [gallica](#). Eugène Daire (éd.), [Collection des principaux économistes ; 3-4. Œuvres de Turgot](#) (1844). Gustave Schelle (éd.), [Œuvres de Turgot et documents le concernant](#), (1913-23). Άρθρα στην *Encyclopédie*: [Etymologie](#) [Littérature], [Existence](#) [Métaphysique], [Expansibilité](#) [Physique], [Foire](#) [Commerce | Politique], [Fondation](#) [Politique | Droit naturel]

Αντι-φυσιοκράτες

Voltaire (1694-1778), [L 'homme aux quarante écus](#) (1768)

Ferdinando Galiani (1728 – 1787), [Dialogues sur le commerce des bleds](#) (1770) (Βλ. παρακάτω)

Ιταλοί οικονομολόγοι

- Gasparo Scaruffi (1519 – 1584), [L'Alitnonfo di M. Gasparo Scaruffi. Regiano, per fare ragione, et concordanza d'oro e d'argento](#) (1582) [Graziani 1913], [Discorso sopra le monete e della vera proporzione tra l'oro e l'argento](#), (1579) [1804 Custodi ed]
- Bernardo Davanzati, (1529 – 1606) (1) [Lezione delle monete](#) (1588), στο *Scisma d'Inghilterra, con altre operette* (1638). Επίσης στην έκδοση Custodi. Αγγλικά: [A Discourse Upon Coins, by Signor Bernardo Davanzati, A Gentleman of Florence: Being publickly spoken in the Academy there, Anno 1588. Translated out of Italian, by John Toland](#) (1696) Επίσης στο [EEBO](#)
- Torquato Tasso (1544 –1595), [Il padre di famiglia: dialogo](#) (Βενετία, Άλδος 1583). [The Housholders Philosophie: Wherein is perfectly and profitably described, the true Oeconomia and forme of Housekeeping](#) (1588) [Αγγλική μετάφραση από τον Thomas Kyd]
- Giovani Botero (c.1544 – 1617), [Delle cause della grandezza delle città, libri III](#) (1588), Αγγλική μετάφραση [A Treatise Concerning the causes of the Magnificencie and greatnes of Cities, Deuided into three bookes by Sig: Giouanni Botero, in the Italian tongue; now done into English by Robert Peterson](#) (1606) [McMaster], [Della Ragion di Stato, libri dieci](#) (1589).
- Antonio Serra (16^{ος} – 17^{ος} αι.), [Breve trattato delle cause che possono far abbondare li regni d'oro e d'argento dove non sono miniere. Con applicazione al Regno di Napoli](#) (1613). Επίσης στο Augusto Graziani (επιμ.), [Economisti del cinque e seicento](#), (1913), Αγγλική μετάφραση ως [A Short Treatise on the Wealth and Poverty of Nations](#) (2011) (προεπισκόπηση)
- Geminiano Montanari (1633 – 1687), [La Zecca in consulta di stato sopra il saggio conio, e valore delle monete, di tutte le città d'Italia](#) (1683). Έκδ. 1772, έκδ. [Custodi](#) (ως [Della moneta, trattato mercantile](#) 1804), έκδ. [Graziani](#) (1913)
- Giovanni Ceva (1647 – 1734), [De re numaria quo ad fieri potuit geometrice' tractata](#) (1711).
- Conte Pietro Verri (1728-1797), [Meditazioni sulla felicità](#) (1763) (1765), [Meditazioni sull'economia politica](#), (1771), (1818) [Γαλλική μετάφραση 1795, 1800]
- Ferdinando Galiani (1728 – 1787), [Della Moneta: libri cinque](#) (1750) ([Einaudi library](#)), Αγγλικά [On Money](#) μετάφραση Peter R. Toscano (1977). [Dialogues sur le commerce des bleds](#) (1770). Μερική αγγλική μετάφραση ως “Dialogues on the Grain Trade” στο Henry C. Clark (ed.), [Commerce, Culture, and Liberty: Readings on Capitalism before Adam Smith](#), (Indianapolis: Liberty Fund, 2003), σ. 598.
- Cesare Beccaria (1738-1794), “Tentativo Analitico su i Contrabbandi”, [Il Caffè](#), [v.1, fl.15 (20 Oct, 1764), pp.118-19 [1766 ed. v.1, p.207] [Περί αμαρτημάτων, και ποινών, πολιτικώς θεωρουμένων; / Σύγγραμμα Καισαρος Βεκκαρίου, Μεταφρασθέν εκ της Ιταλικής γλώσσης, και διά σημειώσεων εξηγηθέν υπό Δ. Κοραή, Ιατρού, και μέλους της εν Παρισίοις Εταιρείας των Ανθρωποτηρητών](#). (1802) (1823) (1842), [Elementi di economia pubblica](#) [Custodi ed., Parte moderna, v.11: v.12] (1804) [vol. 1](#), [vol. 2](#)

Αγγλική μετάφραση: [A Discourse on Public Oeconomy and Commerce](#) (1769) [Opere di Cesare Beccaria](#), vol. 1-2, , vol. 2 ([Elementi di economia pubblica](#)) (1821) [Opere, precedute da un discorso sulla vita e le opere dell' autore](#), Pasquale Villari (ed.), (1854)

Antonio Genovesi (1712 –1769), [Delle lezioni di commercio o sia d'economia civile; da leggersi nella cattedra Interiana](#), 1765 [vol 1](#), [vol 2](#) Γερμανική μετάφραση: [Grundsätze der bürgerlichen Oekonomie](#) (1776), [Della diceosina o sia Della filosofia del giusto e dell'onesto](#) (1794) [vol. 1](#), [vol. 2](#), [vol. 3](#) [1^η έκδ. 1776].
[Γενουηνοσίου Στοιχεία της Μεταφυσικής εξελληνισθέντα μεν εκ της Λατινίδος φωνής υπό του Πανιερωτάτου Αρχιεπισκόπου Κυρίου Ευγενίου του Βουλγάρεως Ιεροδιακόνου έτι όντος, και σχολαρχούντος έν τε Ιωαννίνοις, και εν τη Αθωνιάδι Ακαδημία, και εν Κωνσταντινουπόλει, προς ακρόασιν των παρ' αυτό μαθητιώντων. Τα νυν δε τύποις εκδοθέντα υπό της φιλογενούς Αυταδελοφότητος των Κυρίων Ζωσιμάδων Α. και Ν. και Ζ. Μ. επί τω διανεμηθήναι δωρεάν τοις φιλεπιστήμοσιν Ελλήνων Νεανίσκοις. Εν Βιέννη της Αουστρίας :εν τη Ελληνική Τυπογραφία Γεωργίου Βενδότη, 1806.](#)

Condillac

Étienne Bonnot de Condillac, (1714-1780) [Le Commerce et le gouvernement considérés relativement l'un à l'autre, ouvrage élémentaire](#) (1776) Αγγλική μετάφραση: [Commerce and Government Considered in their Mutual Relationship](#), (Indianapolis: Liberty Fund, 2008).

Κείμενα πολιτικής φιλοσοφίας

Niccolò Machiavelli (1469 – 1527), [Il Principe di Niccolò Machiavelli al magnifico Lorenzo di Piero de' Medici](#) (1532), [Il Principe](#), edited by L. Arthur Burd, with an Introduction by Lord Acton (Oxford: Clarendon Press, 1891) [Μια εξαιρετικά σχολιασμένη έκδοση του L. Arthur Burd με τη διάσημη εισαγωγή του Λόρδου Acton. Το κείμενο είναι στο ιταλικό πρωτότυπο]. [Ο ηγεμόνας](#) (ελληνικά). [The Prince, by Niccolò Machiavelli, Utopia, by Sir Thomas More, Ninety-Five Theses, Address to the German Nobility Concerning Christian Liberty, by Martin Luther, with introductions and notes](#) (Harvard Classics edited by Charles W Eliot LL. D, volume 36), 1910.

Thomas More (1478-1535), [Utopia](#) [*Libellus vere aureus nec minus salutaris quam festivus de Optimo reip. statu deque nova insula Utopia*] (1516), [Utopia](#) (Αγγλική μετάφραση Ralph Robynson) (1906) [[Open Utopia](#) 2012]. Karl Kautsky, [Thomas More and His Utopia](#) (1888) [Αγγλική μετάφραση του 1927]

Thomas Hobbes (1588 – 1679), [Leviathan, Or, The Matter, Form, and Power of a Common-wealth Ecclesiastical and Civil](#) (1651).[1909 edition], [The History of the Grecian War: in eight books written by Thucydides. Faithfully Translated from the original by Thomas Hobbes of Malmesbury; The Second Edition, much Corrected and Amended](#), (1676), [The English Works of Thomas Hobbes of Malmesbury; Now First Collected and Edited by Sir William Molesworth, Bart.](#), (London: Bohn, 1839-45). 11 vols.

Charles-Louis de Secondat, Baron de La Brède et de Montesquieu (1689 –1755), *De l'Esprit des loix, ou Du rapport que les loix doivent avoir avec la constitution de chaque gouvernement, les moeurs, le climat, la religion, le commerce, etc.* Nouvelle édition (1749) [Partie 1](#) / [Partie 2](#) (1749). [The Complete Works of M. de Montesquieu](#) (London: T. Evans, 1777), 4 vols. [1^η γαλλική έκδοση 1748, [τόμος 1](#), [τόμος 2](#)]

Jean-Jacques Rousseau(1712–1778), [The Political Writings of Jean Jacques Rousseau, ed. from the original manuscripts and authentic editions, with introductions and notes by C. E. Vaughan.](#) (Cambridge University Press, 1915). In 2 vols. [Το κείμενο στα γαλλικά με αγγλική εισαγωγή και σχόλια]. [The Social Contract and Discourses by Jean-Jacques Rousseau, translated with an Introduction by G.D. H. Cole](#) (London and Toronto: J.M. Dent and Sons, 1923). Άρθρο στην *Encyclopédie: Economie ou Oeconomie. (Morale & Politique.)* (1755) [[Discours sur l' économie politique](#) 1764]. [Discours sur l' origine et les fondemens de l' inegalité parmi les hommes](#) (1755), [Du contrat social ou Principes du droit politique](#) (1762).

Δευτερογενής βιβλιογραφία

Albert Augustus Trever (1874-1940), [A History of Greek Economic Thought](#) (1916)

Hannah Robie Sewall (1861 – 1926), [The Theory of Value before Adam Smith](#), Publications of the American Economic Association, 3rd Series, Vol. 2, No. 3 (Aug., 1901), pp. 1-128.

Gustav Schmoller (1838 –1917), „Das Merkantilssystem in seiner historischen Bedeutung“ in [„Studien über die wirtschaftliche Politik Friedrichs des Großen und Preußens überhaupt von 1680 - 1786“](#), *Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reich*, [8 Jahrgang](#) (1884), (σσ. 15-61). Αγγλική μετάφραση ως [The Mercantile System and its Historical Significance](#) (1897)

J. W. Horrocks, [A Short History of Mercantilism](#) (1925)

Eli F. Heckscher (1879 – 1952), *Mercantilism*, London: Allen Unwin (1935). [Vol. 1](#), [Vol. 2](#)

E. A. J. Johnson (1900 – 1972), [Predecessors of Adam Smith: the growth of British economic thought](#), (1937).

Albion W. Small (1854 – 1926), [The Cameralists, the Pioneers of German Social Polity](#), (1909).

Inglis Palgrave, *Dictionary of political economy*, London, Macmillan, (1894), [Vol. I \(A-E\)](#), [Vol. II \(F-M\)](#), [Vol. III \(N-Z\)](#).

Wilhelm Roscher, [Geschichte der National-Oekonomik in Deutschland](#), München: Oldenbourg, 1874.

Georges Weulersse (1874-1950), *Le mouvement physiocratique en France (de 1756 à 1770)*, [vol. 1](#), [vol. 2](#) (1910). [Les Physiocrates](#), Encyclopédie Scientifique : Bibliothèque d' économie politique, (1931).

Isaac Ilych Rubin (1886 –1937), [*A History of Economic Thought*](#), 1979 (1929)

A.V. Anikin (1927 – 2001), [*A Science in its Youth: Pre-Marxian Political Economy*](#),
(1979)